

Andalusia, la gran reserva electoral socialista

Dissabte passat, dia 23, el PSOE va salvar airoso i clarament el repte electoral andalús i va deixar les coses tal com estaven especialment pel que fa al mapa polític estatal. Havent obtingut gairebé la meitat dels vots i algun escó més que el 1986, segons els resultats provisionals, el PSOE es va presentar amb raó com el gran triomfador de la jornada, tot i que les enquestes prèvies ja havien anunciat amb una rara unanimitat que els socialistes tornarien a superar la majoria absoluta al Parlament regional. No es pot passar per alt l'ajudeta que la llei electoral dóna als partits guanyadors per facilitar

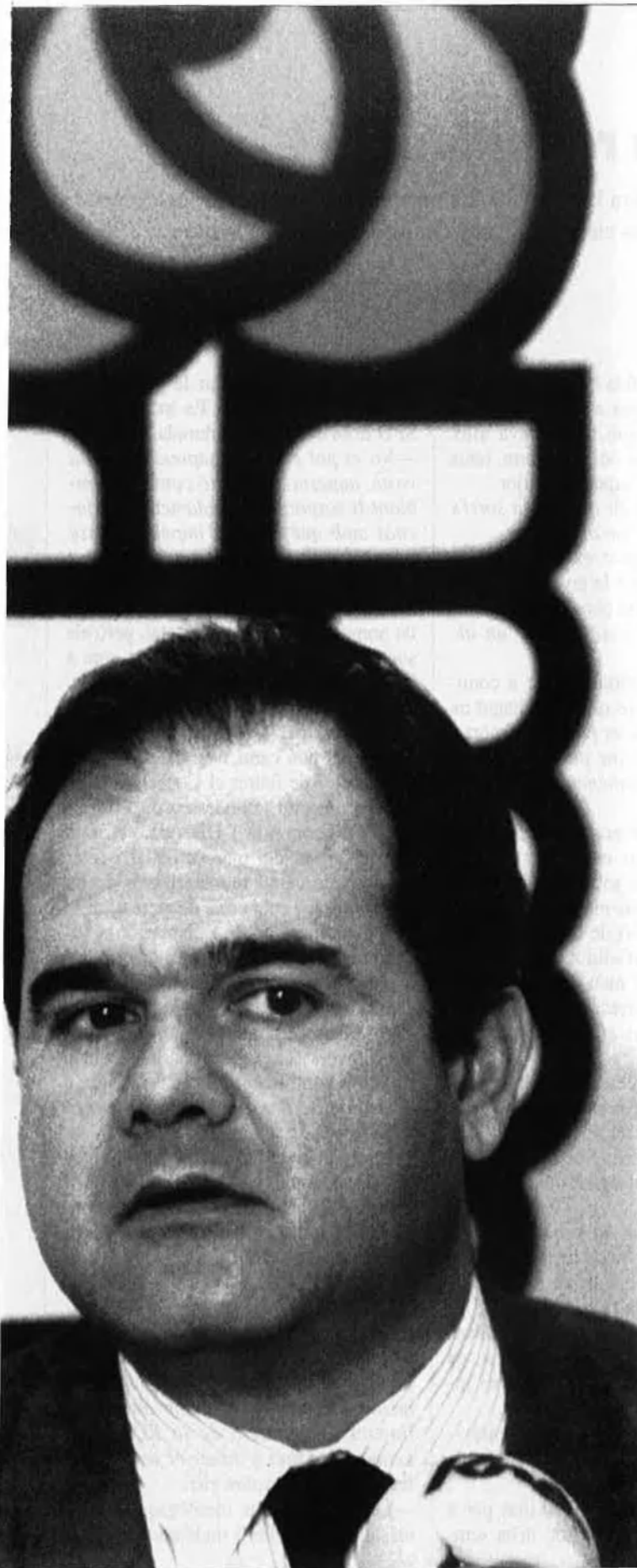
majories parlamentàries còmodes que faciliten la governabilitat del país afectat. El 23 de juny va demostrar que Andalusia (juntament amb Extremadura i Castella-La Manxa) continua sent la gran reserva de vots del PSOE i que el pas dels anys no ha minvat, ans al contrari, aquesta característica política de les províncies meridionals. Sigui quina sigui l'anàlisi que es faci dels resultats a Andalusia, el fet cert és que el PSOE ha conservat la meitat gairebé de l'electorat i que l'altra meitat se l'han hagut de repartir els altres partits de l'oposició.

Hi va haver una forta abstenció, superior al 50%, que l'oposició va atribuir al fet de celebrar-se les eleccions un dissabte a començament d'estiu. És possible que això hi influís una mica, però no ho explica tot. Cal tenir en compte que en aquesta mena de consultes la participació sol ser baixa, perquè la motivació és menor i la pressió ambiental també. Però aquesta vegada els analistes seriosos han convingut a atribuir a l'abstenció una intenció de càstig a tots els partits i candidats pels escàndols ante-

riors a la campanya, molt especialment l'afer Juan Guerra, i a la manera de dur la propaganda electoral excessivament personalitzada i dura de llenguatge. A la gent li agrada la crítica i l'enginy, però li fan por les topades dialèctiques massa fortes perquè deixen ferides i tard o d'hora bloquen acords inútilment. I la cultura política espanyola des de la transició és essencialment de tall pactista. Tots els partits, andalusos i estatals, hauran de rumiar el tractament que han donat als escàndols, els uns no donant-hi importància i els altres convertint-los en l'eix de la vida política, però en qualsevol cas sense que ningú hi posés remei per a castigar els possibles defraudadors i prendre mesures perquè això no torni a passar. Marejats per una marea informativa on era impossible destriar què hi havia de veritat i què era simplement periodisme groc o simple manipulació, els andalusos han optat segurament per no distingir entre presumptes innocents i presumptes culpables i ha donat un toc d'alerta fugint de les urnes, màxima expressió de la voluntat política popular.

Al PSOE aquesta victòria li va com anell al dit. Li permet enterrar les polèmiques, els escàndols i els fracassos judicials que l'han perseguit des del 29 d'octubre passat. L'agressiva eufòria mostrada per Alfonso Guerra la mateixa nit de les eleccions prova la por que ha arribat a passar per les conseqüències d'una hipotètica derrota, ni que fos parcial. Ara ningú gosarà revisar la brusca substitució de José Rodríguez de la Borbolla, ni què passa amb Juan Guerra i els seus triplics. Guerra podrà rumiar amb calma el seu futur i preparar també amb tranquil·litat un XXXII Congrés del PSOE, on s'han de decidir coses molt importants. En qualsevol cas, Guerra conserva el seu as d'espases: haver convertit el PSOE en la més poderosa màquina electoral d'aquest segle a l'estat espanyol. I, per tant, en la més gran concentració de poder. excloent-ne el franquisme.

En la campanya andalusa, s'hi van comprometre personalment els principals dirigents estatals. Ara s'ha vist que va ser un error. José M. Aznar ha escapat pels pèls a una perillosa derrota que podia haver acabat d'enfonsar el seu projecte regeneracionista endegat al Congrés de Sevilla al mes d'abril. El PP andalús es manté simplement com a primer partit de l'oposició, i per tant com a llunyana alternativa. Però no creix, ni beneeix, ni aprofita el desgast accelerat del PSOE. No hi haurà cap crisi al si del PP

per aquesta causa, però tampoc no es poden tirar coets. I això després de les expectatives aixecades pel liderat d'Aznar no deixa de ser perillós a la llarga.

Julio Anguita sí que haurà de donar moltes explicacions, i no solament sobre els seus dubtes sobre la condició humana. IU-CA és el gran perdedor de la jornada a les mans bàsicament del Partit Andalúsista. És difícil explicar com s'ha produït aquest transvasament de vots, però vol dir que IU, al revés que el PSOE i el PP, té una massa de vots fluctuant, cosa que li proporciona èxits com el del 29-0 i daltabaixos com el del 23-J. Per la seva banda, el PA, després de les tres últimes eleccions, apareix com una força automàtica andalús consolidada, si bé molt lluny encara dels grans centres de poder regionals. L'ascens espaterrant del dia 23 li permetrà pujar el to de les seves crítiques i preparar millor les pròximes municipals, però poca cosa més. Per acabar, cal constatar que Adolfo Suárez és pràcticament un cadàver polític. Ni tan sols va ser capaç d'anar al seu propi enterrament andalús. Passi-ho bé.

LES PRÒXIMES MUNICIPALS DECIDIRAN

Les eleccions andaluses han tingut la virtut de deixar

les coses com estan venen. Això atorga més importància encara a les pròximes eleccions municipals del 1991. Aquesta serà l'autèntica batalla per a conèixer si realment el 19 d'octubre va marcar el final de l'hegemonia socialista, o bé si tenen raó els que creuen que el 23 de juny apunta a un rebrot electoral del PSOE, que s'assegura el poder fins al segle XXI. Si l'any vinent el PSOE perd les capitals que governa ara en una majoria molt precària, com és el cas de Sevilla, ja en parlarem, i el president Manuel Chaves haurà de suar molta més tinta que els seu predecessor, tot i gaudir de la mateixa majoria al Parlament regional. El problema és que aquesta vegada als andalusos no se'ls ha ofert cap raó de pes per a canviar de govern i córrer una aventura amb qualsevol altre partit al poder, sobretot quan és palès que el PSOE ha bolcat enormes quantitats de recursos públics en aquesta regió, la més afavorida juntament amb Madrid pel govern central. ¿Què haurien guanyat amb una majoria conservadora o del PA o d'IU? Com que ningú no ho sabia, ho han deixat tot igual, perquè els pobles assenyats i vells diuen que val més boig conegut que savi per conèixer. I vostè perdoni, senyor Chaves.